

**Werkwijze en
Pedagogisch beleid
Hoera Gastouderopvang**

Inhoudsopgave

DEEL 1; ALGEMENE INFORMATIE	3
1. Werkwijze Hoera Gastouderopvang	3
Vormen van gastouderopvang	4
2. Eisen gesteld aan de gastouder	4
2.1: Algemeen	4
2.2: Pedagogische kwaliteiten	5
2.3: Omgevingsfactoren	5
2.4: Groepsgrootte	5
2.5: Persoonlijk	5
2.6: Houding gastouder ten opzichte van Hoera Gastouderopvang	5
3. Samenwerking vraagouders en gastouder	6
3.1 Afstemming	6
3.2 Informatie en afspraken	6
3.3 Verzorging	6
3.4 Veilige omgeving	7
3.5 Wederzijds respect en privacy	7
4. De rol van Hoera Gastouderopvang	7
5. De criteria voor de opvangomgeving	8
6. Groepsgrootte en groepssamenstelling	8
7. Gastouderopvang en VVE	9
8. Kindvolgsysteem: ZiKoVo	9
9. Vermoeden kindermishandeling	9
10. Ouderbetrokkenheid	9
<i>Klachten</i>	10
<i>Geschillencommissie</i>	10
11. Kwaliteitsborging	10
12. Klachtenregeling	10
DEEL 2; PEDAGOGISCH BELEID	11
13. Waarom een Pedagogisch beleidsplan?	11
14. Algemene doelstelling en Pedagogische visie Hoera	11
14.1 Pedagogisch visie en basisklimaat Hoera	11
14.2 Pedagogische doelen en pedagogische middelen	12
14.3. Pedagogische visie Hoera in de praktijk	13
14.4. Stimulering van de ontwikkelingsgebieden	18
15. Adresgegevens Hoera Gastouderopvang	18

Voorwoord

Aan de opvang van kinderen worden terecht zeer hoge eisen gesteld. Bij Hoera Gastouderopvang besteden we dan ook bijzonder veel aandacht aan de kwaliteit van de gastouders en de diensten die we aanbieden. Om deze kwaliteit te kunnen waarborgen en waar nodig bij te stellen, hebben wij dit pedagogisch beleidsplan opgesteld. Met elke gastouder wordt het plan persoonlijk doorgenomen. Dit pedagogisch beleidsplan is bovendien voor iedereen in te zien op onze website; www.hoerakindercentra.nl.

DEEL 1; ALGEMENE INFORMATIE

1. Werkwijze Hoera Gastouderopvang

Indien u op zoek bent naar kleinschalige en vertrouwde opvang voor uw kind, bent u bij Hoera Gastouderopvang aan het juiste adres voor bemiddeling. Er zijn verschillende "routes" waarlangs een bemiddeling tot stand kan komen:

- **Vraagouders op zoek naar een gastouder**

In veel gevallen hebben de vraagouders nog geen gastouder gevonden waar ze graag mee in zee willen gaan. Wij kijken dan eerst met u als vraagouders naar uw wensen. U krijgt hiervoor van ons een inschrijfformulier toegezonden waarin gevraagd wordt naar zaken zoals de opvangtijden, eventuele ziektes/ allergieën van de kinderen, gezinsgewoontes, waarden en normen van de ouders en kinderen. Er is ook gelegenheid om specifieke wensen wat betreft de opvang kenbaar te maken. Denk ook aan het wel/niet aanwezig zijn van huisdieren. Dit formulier wordt besproken (op het gastouderbureau of telefonisch) en vervolgens gaan we op zoek naar een geschikte gastouder.

Soms hebben we al een geschikte gastouder in ons bestand maar als er niemand is die past bij uw situatie, gaan we op zoek naar een gastouder. Zodra er een geschikte gastouder gevonden is, volgt er allereerst een kennismaking en bezoek.

Als zaken praktisch kloppen en zowel vraagouders als gastouder een goed gevoel hebben bij de situatie en met elkaar verder willen gaan, komen we bij elkaar om alle contracten te bespreken en te tekenen. Hierbij worden ook de afspraken vastgelegd, die de vraagouders en gastouder onderling maken. Tevens worden met de vraagouders en gastouder overeenkomsten opgesteld, waarin de afspraken met beide partijen worden bevestigd. Indien hierin in de toekomst iets veranderd worden deze wijzigingen ook weer schriftelijk vastgelegd.

- **Vraagouders met eigen gastouder**

Indien de vraagouders zelf al een gastouder hebben gevonden kunnen ze deze voordragen bij Hoera Gastouderopvang. Met deze gastouder doorlopen we dan eerst de procedure zoals hierboven beschreven bij het werven van een nieuwe gastouder. Ook hier geldt dus: pas als de locatie en de gastouder voldoen aan de eisen en de gastouder ook bereid is om met Hoera samen te werken, kunnen wij de overeenkomst afsluiten.

- **Werven nieuwe gastouder**

Indien wij een nieuwe gastouder werven gaan wij altijd eerst bij deze gastouder op bezoek om de opvanglocatie te bekijken. Tijdens dit huisbezoek wordt bekeken of de woning voldoet aan de gestelde criteria voor het opvangen van kinderen. Zaken die aan bod komen zijn een Risico Inventarisatie en Evaluatie veiligheid en gezondheid (RIE) en inspectie van de opvangruimte. Eventueel moeten er aanpassingen plaatsvinden, bijvoorbeeld ten behoeve van de veiligheid (denk aan plaatsen van een traphekje). Ook de (opleidings-)achtergrond van de gastouder en haar opvoedingsideeën worden besproken.

Indien de locatie en de gastouder voldoen aan de eisen, en de gastouder bereid is om met Hoera samen te werken, pas dan brengen wij de gastouder in contact met de vraagouders.

- **Evaluatie**

Enkele weken na aanvang van de opvang wordt de opvang geëvalueerd met de vraagouders. Indien er belangrijke zaken naar voren komen worden deze schriftelijk vastgelegd en gemeld aan de vraagouders en gastouder. De vraagouders en gastouder hebben zelf ook de mogelijkheid hun tips en ideeën aan te dragen.

Vormen van gastouderopvang

Bij Hoera Gastouderopvang kan men terecht voor verschillende vormen van opvang. De meest **reguliere vorm van Gastouderopvang** is die waarbij kinderen worden opgevangen in het huis van de gastouder. Bij de gastouder kunnen ook kinderen uit andere gezinnen opgevangen worden.

Een heel andere vorm van opvang is **Gastouderopvang aan huis**, waarbij de gastouder in het huis van de vraagouder op de kind(eren) komt passen. Dit mag maximaal 3 dagen per week. Men is verplicht het minimum loon te betalen inclusief vakantiegeld. Hierdoor is dit meestal alleen aantrekkelijk bij de opvang van 2 of meer kinderen uit een gezin. Ook heeft de gastouder recht op vakantiedagen en gedeeltelijke doorbetaling bij ziekte.

Bij Hoera gastouderopvang kunnen wij in bepaalde gevallen ook zorgen voor **Noodopvang of Achterwacht**. Mocht de gastouder plotseling of voor langere tijd uitvallen, dan kunnen we zoeken naar een vervangende gastouder maar óók naar een oplossing op een van onze kindercentra. Indien op een van onze locaties een plek beschikbaar is, moet er voor de opvang hier een aparte overeenkomst worden afgesloten.

2. Eisen gesteld aan de gastouder

De gastouder is in staat kinderen een veilige, vertrouwde en stimulerende omgeving te bieden. Ze kan een kind stimuleren, volgen en motiveren.

De gastouder hoort bij te dragen aan een positief zelfbeeld van de gastkinderen. Elk kind heeft vanaf de geboorte een innerlijke motivatie om te leren en zich lichamelijk, cognitief en sociaal-emotioneel te ontwikkelen. De gastouder let hierbij op tempo, persoonlijke interesse, aanleg, mogelijkheden en soms ook onmogelijkheden van een kind.

Tevens is de gastouder in staat op een professionele manier contacten met de vraagouders te onderhouden over de opvang en ontwikkeling van hun kind.

2.1: Algemeen

- Minimum leeftijd 21 jaar (bij uitzondering kan dit in overleg 19 jaar zijn);
- MBO Diploma "Helpende welzijn 2" of gelijkwaardig (volgens Diploma-lijst Rijksoverheid; op te vragen bij Hoera);
- In bezit van Verklaring Omtrent Gedrag (deze mag niet ouder zijn dan 2 maanden) bij start als gastouder;
- Het gehele volwassen gezin (18 jaar en ouder) moet in bezit zijn van een geldige verklaring omtrent gedrag (VOG);

- Diploma "EHBO bij kinderen" bij start als gastouder;
- Gastkinderen mogen nooit alleen worden gelaten of onder toezicht van iemand anders dan de gastouder verblijven;
- De Gastouder ziet er op toe dat de ruimtes waar de kinderen worden opgevangen **altijd** rookvrij zijn;
- Positieve houding tegenover kinderopvang;
- Plezier in het omgaan met kinderen;
- Een aanvullende WA-verzekering;
- Een inzittendenverzekering bij gebruik van auto.

2.2: Pedagogische kwaliteiten

- Ervaring met of kennis van de ontwikkeling van kinderen door eigen of andere kind(eren) én opleiding;
- Aandacht voor, en inzicht in het kind als individu;
- In staat zijn tot het geven van warmte en geborgenheid (sfeer);
- In staat zijn tot het stimuleren van de ontwikkeling van het kind;
- In staat in te spelen op de behoeften van het kind;
- Het huis van de gastouder, waar de kinderen worden opgevangen dient hygiënisch en veilig te zijn, zowel binnen als buiten.

2.3: Omgevingsfactoren

- De gastouder moet bereid zijn de benodigde aanpassingen in of bij het huis te realiseren; denk aan een tuinhek of traphekje; campingbedje mag alleen met het originele dunne matrasje. I.v.m. de veiligheid mag er geen extra matrasje in.
- In huis moet voldoende ruimte zijn om te spelen, eten en slapen;
- In de naaste omgeving moet gelegenheid zijn om buiten te spelen.

2.4: Groepsgrootte

- Voldoen aan de wettelijke eisen (zie ook verder);
- Maximaal 6 kinderen inclusief eigen kinderen, indien deze jonger zijn dan 10 jaar. Niet meer dan 5 kinderen in de leeftijd tot 4 jaar aanwezig, waarvan niet meer dan 4 kinderen in de leeftijd van 0-2 jaar, waarvan niet meer dan 2 kinderen in de leeftijd van 0-1 jaar.

2.5: Persoonlijk

- Goede lichamelijke en geestelijke gezondheid;
- Opgewekt van aard, positieve houding;
- Organisatietalent (oplossingsgericht, kunnen inspelen op onverwachte en veranderende situaties);
- Verantwoordelijkheidsgevoel;
- Open en flexibele instelling ten aanzien van de ouders;
- Continuïteit en stabiliteit in de opvang kunnen bieden;
- Correct taalgebruik;
- Het kind voorop stellen;
- Om kunnen gaan met de privacy van kind en vraagouders.

2.6: Houding gastouder ten opzichte van Hoera Gastouderopvang

- Bereid tot samenwerking met Hoera Gastouderopvang;
- Bereid tot het accepteren van advies en begeleiding van Hoera Gastouderopvang;
- Bereid tot het evalueren van de Risico Inventarisatie en Evaluatielijst (RIE) met Hoera Gastouderopvang;
- Bereid tot het bijwonen van thema-avonden;
- Bereid tot handelen volgens de richtlijnen van Hoera Gastouderopvang;
- Bereid tot het volgen van eventuele bijscholing;
- Bereid afspraken vast te leggen in een overeenkomst.

3. Samenwerking vraagouders en gastouder

Het is belangrijk dat het kind zich geaccepteerd en veilig voelt bij het gastoudergezin. Voordat de opvang van start gaat wordt veel aandacht besteed aan de kennismaking. Bij voorkeur krijgt het kind vooraf de gelegenheid om te wennen aan de gastouder en de nieuwe situatie. Dit kan door eerst een paar uur te wennen samen met de ouders en vervolgens alleen.

In een vertrouwde omgeving kan de gastouder een goede relatie opbouwen die de ontwikkeling van een kind stimuleert. Dat betekent ondermeer dat de gastouder in staat moet zijn de signalen van een kind op te vangen en hierop adequaat te reageren. Ook moet ze in staat zijn om eventuele problemen of aandachtspunten te signaleren en deze met de ouders bespreekbaar te maken zodat er gezamenlijk naar een oplossing gezocht kan worden. Vraagouders en gastouder kunnen eventueel hulp of tips aan Hoera Gastouderopvang vragen.

In de relatie tussen de gastouder en het kind is de inbreng van de eigen ouders van groot belang. Een prettige relatie tussen vraagouders en gastouder die is gebaseerd op vertrouwen heeft een positieve invloed op het kind. Voor een goed verloop van de samenwerking zijn een aantal punten van belang:

3.1 Afstemming

Een goede voorbereiding van het kind op de nieuwe situatie bepaalt voor een deel of de opvang een succes wordt. De afstemming tussen vraagouders en gastouder is belangrijk om de opvoedmilieus van het eigen gezin en die van de gastouder dicht bij elkaar te brengen. De vraagouders en gastouder delen de verantwoordelijkheid van de opvoeding van het kind, de ouders zijn altijd eindverantwoordelijk.

Door regelmatig contacten met ouders te onderhouden, probeert de gastouder zoveel mogelijk af te stemmen op de thuissituatie en zo een goede samenwerkings- en vertrouwensrelatie op te bouwen. De contacten met ouders kunnen op verschillende momenten plaats vinden, bijvoorbeeld bij het brengen en halen van het kind, door het bijhouden van een schriftje of tijdens een oudergesprek.

Het is belangrijk dat informatie op elkaar wordt afgestemd en dat er vragen gesteld kunnen worden.

3.2 Informatie en afspraken

Goede afspraken zijn nodig om duidelijk te maken wat de vraagouders en gastouder van elkaar verwachten. Dit kan door het open en eerlijk uitwisselen van informatie en door problemen met elkaar te bespreken.

Vraagouders hebben het recht op volledige informatie over de wijze waarop de gastouder met hun kind omgaat. Het is van belang dat zij weten hoe het kind zich voelt en waarmee het kind zich in het gastoudergezin bezighoudt.

3.3 Verzorging

Ieder kind heeft recht op een goede lichamelijke verzorging in een schone omgeving. Op deze manier kunnen onnodige overdracht van besmettelijke ziektes worden voorkomen. De aard van deze verzorging hangt af van de leeftijd en van het kind zelf. Bij een baby neemt de verzorging een centralere rol in dan bij een kleuter die zelf al in staat is om zich aan te kleden en naar de WC te gaan. Ook bij de verzorging is het belangrijk dat het kind zich warm en veilig voelt.

De meeste kinderen voelen zich prettig en veilig wanneer er ritme en regelmaat is in de verzorging thuis en bij de gastouder, en indien deze goed op elkaar zijn afgestemd.

De vraagouders en gastouder maken daarom afspraken met elkaar over allerlei onderdelen van de verzorging. Hiervoor gebruiken ze door Hoera gastouderopvang beschikbaar gestelde formulieren en protocollen.

Er worden onder andere afspraken gemaakt over:

Voeding:	Wat, hoe vaak, wel of geen snoep.
Zindelijkheid:	Hoe vaak verschonen, hoe werkt de gastouder mee aan de zindelijkheidstraining.
Slapen:	Hoe lang, wanneer, waar en eventuele bed-rituelen.
Ziekte:	Wanneer kan het kind wel/ niet gebracht worden, toedienen medicijnen.
Hygiëne:	Handen wassen, tanden poetsen en in bad doen.

3.4 Veilige omgeving

Tijdens de opvanguren is de gastouder verantwoordelijk voor de veiligheid van het kind. Het huis en de tuin moeten veilig zijn ingericht. Wij letten o.a. op traphekjes, vijvers, opbergen van gevaarlijke stoffen en het speelgoed.

De ruimtes waarin de kinderen verblijven moeten altijd rookvrij zijn.

Als de gastouder huisdieren heeft, staat de veiligheid van het kind voorop. Als het kind groter is en buiten gaat spelen moet de gastouder ervan verzekerd zijn dat dit geen gevaar oplevert voor het kind.

De totale woonomgeving van de gastouder moet veilig en schoon zijn. Deze punten worden elk jaar geëvalueerd en indien er zich wijzigingen voordoen zoals een verbouwing of verhuizing dan is dit ook aanleiding tot een evaluatie.

Om veiligheidsrisico's tot een minimum te beperken heeft Hoera Gastouderopvang diverse protocollen en richtlijnen.

Zo ondertekenen vraagouders en gastouder bijvoorbeeld het protocol Veilig slapen in het geval de baby op wens van de vraagouders op de buik slaapt of ingebakerd moet worden. Dit blijft dan de verantwoordelijkheid van de ouders.

3.5 Wederzijds respect en privacy

Respect voor elkaars mening, cultuur, religie en opvatting vormt de basis voor een goede samenwerking. Vraagouders en gastouder zullen moeten geven en nemen. Het is wel belangrijk dat ze zich in de gezamenlijke aanpak kunnen vinden.

Vraagouders en gastouder horen en zien veel van elkaar. Een zorgvuldige omgang met deze privacygevoelige informatie is vanzelfsprekend. Beide partijen spelen géén informatie door aan derden.

4. De rol van Hoera Gastouderopvang

Hoera Gastouderopvang heeft een adviserende en ondersteunende rol bij het onderhouden van een goede samenwerking tussen vraagouders en gastouder. Wij hanteren een aantal vaste criteria, standaardvoorwaarden en regels die de basis vormen voor de gastouderopvang.

Daarnaast wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de wensen van de vraagouders en gastouders. Hen wordt ook regelmatig gevraagd om feedback en tips.

Hoera Gastouderopvang begeleidt vraagouders en gastouder bij het maken van afspraken en formuleren van specifieke wensen. Een duidelijke communicatie beschouwen wij als een essentieel onderdeel van onze dienstverlening en bovendien van groot belang tussen vraagouders en gastouder.

Daarom worden beide partijen gestimuleerd met elkaar in gesprek te gaan en goed na te denken over afspraken en consequenties. Vervolgens ondersteunen we bij het op papier zetten van de gemaakte afspraken zodat voor iedereen de startsituatie duidelijk is en altijd na te lezen.

Kassiersfunctie

Als ouder betaalt u nooit rechtstreeks aan de gastouder voor de opvang; dit is wettelijk zo geregeld. Van de gastouder krijgt u iedere maand een factuur voor de opvanguren; u tekent voor akkoord. U betaalt vervolgens de gedeclareerde uren én de maandelijkse bureaunkosten aan Hoera Gastouderopvang. Vervolgens betaalt Hoera Gastouderopvang het bedrag voor de opvanguren door aan de gastouder. Dit heet de "kassiersfunctie". De bureaunkosten zijn voor Hoera Gastouderopvang; voor de bemiddeling, begeleiding,

controle en administratie die Hoera als gastouderbureau voor u verricht.

Recht op informatie

Hoera Gastouderopvang informeert de ouders over het beleid, de procedures en de werkwijze van het gastouderbureau. Tevens worden de ouders op de hoogte gebracht van hun rechten en plichten in de gastouderopvang en van bijzondere regelingen, zoals de klachtenprocedure en de belastingregels betreffende kinderopvang.

Documenten zijn op onze website te vinden (www.hoerakindercentra.nl).

Recht op advies

Ouders en gastouders kunnen advies vragen over de pedagogische aanpak van een kind. Binnen onze eigen organisatie is er veel deskundigheid aanwezig op pedagogisch gebied. Op deze expertise kan een beroep worden gedaan.

Daarnaast werkt Hoera nauw samen met diverse partnerorganisaties zoals de GGD/ JGZ, basisscholen, enz. Waar nodig wordt de hulp van deze instanties ingeroepen. Dit altijd in overleg met de ouders van het kind.

5. De criteria voor de opvangomgeving

Het huis waarin de verzorging en begeleiding plaatsvindt, is zodanig ingericht dat er voldoende ruimte en rust is voor het slapen, verschonen en eten van de kinderen. De ruimte waar de kinderen verblijven, ook de buitenruimte, moet voldoen aan de gangbare normen van hygiëne en veiligheid. Deze wordt minimaal 1 maal per jaar gecontroleerd. Deze controle wordt vastgelegd aan de hand van een Risico Inventarisatie en Evaluatie Veiligheid en Gezondheid.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen buiten spelen. Daarom wordt er van de gastouder verwacht dat zij een tuin heeft of dat er in de buurt de mogelijkheid tot buiten spelen is. Voor ieder kind moet er een eigen slaapplek zijn. Slaap- en speelruimtes moeten van elkaar gescheiden zijn en geschikt voor het doeleinde van het gebruik. Denk hierbij aan: aanwezigheid verwarming, voldoende ventilatie, rust en licht. Belangrijk: een campingbedje mag alleen met het originele dunne matrasje. I.v.m. de veiligheid mag er geen extra matrasje in. De slaapkamer moet voldoende geventileerd worden.

Er moeten geschikte tafels en stoelen ter beschikking zijn voor de verschillende activiteiten van de kinderen. In ieder geval moeten de kinderen geen gevaarlijke handelingen kunnen uitvoeren en gevaarlijke stoffen en objecten kunnen bereiken (met opzet of per ongeluk).

Daarnaast heeft het kind recht op voldoende en verantwoorde voeding en drinken, rust, lichamelijke verschoning, beweging en frisse lucht.

Een kind voelt zich prettig en veilig, wanneer ritme en gewoontes in de verzorging tussen thuis en bij de gastouder goed op elkaar zijn afgestemd. Daarom is het belangrijk dat de vraagouders en gastouder goede afspraken met elkaar maken.

6. Groepsgrootte en groepssamenstelling

Een gastouder mag maximaal 6 kinderen opvangen. Eigen kinderen tot 10 jaar tellen daarbij mee.

In de leeftijd tot en met 4 jaar mogen er 5 kinderen opgevangen worden. Dit betekent dat er nog plaats is voor 1 kindje voor na schoolse opvang.

In de leeftijd van 0-2 jaar mogen maximaal 4 kinderen opgevangen worden waarvan niet meer dan 2 kinderen in de leeftijd van 0-1 jaar.

Voorbeelden van groepssamenstellingen:

Op maandag is er bij een gastouder 1 baby, 2 kinderen van 2 jaar en 1 kindje van 3,5 jaar. In dit voorbeeld biedt de gastouder opvang aan 4 kinderen.

Op dinsdag zijn er 2 baby's, 2 kinderen van 1 jaar oud en 1 kindje van 6.

In dit voorbeeld biedt de gastouder opvang aan 5 kinderen.

Op woensdag zijn er 6 kinderen in de leeftijd van 7 jaar.

In dit voorbeeld zijn er 6 kinderen aanwezig maar deze zijn allemaal 4+.

- **Eigen kinderen** van de gastouder tellen mee voor het kinderaantal tot de leeftijd van 10 jaar. Indien het kind op de basisschool, peuterspeelzaal of kinderopvang zit, telt het ten tijde dat het kind niet aanwezig is niet mee voor het kinderaantal.
- Het aantal kinderen moet in overeenstemming zijn met de **ruimte en de capaciteit** van de gastouder. Dit wordt per gastouder en situatie bekeken.
- Indien er **vriendjes/ vriendinnetjes** komen spelen mag het maximum aantal kinderen niet overschreden worden.

7. Gastouderopvang en VVE

VVE staat Voor- en vroegschoolse Educatie en is bedoeld voor kinderen van 2-6 jaar, die een risico lopen op een achterstand in de (taal)ontwikkeling. Zij kunnen het advies krijgen van de JGZ om een VVE-programma te gaan volgen. In een VVE-programma wordt er op een speelse manier extra aandacht besteed aan de brede ontwikkeling van het kind, voor een zo goed mogelijke start op de basisschool. Een VVE-programma wordt aangeboden in een hiervoor erkend kindercentrum met speciaal opgeleide pedagogisch medewerkers.

Er zijn ook gastouders die gebruikmaken van onderdelen uit een VVE-programma, om aan de ontwikkeling van hun gastkindjes te werken. Bijvoorbeeld door het gebruik van dagritmekaarten, woordkaarten of het werken met thema's. De thema's en activiteiten zijn goed in te passen in het dagritme bij de gastouder.

Er zijn diverse VVE-programma's; bij Hoera wordt er in de kindercentra gewerkt met het VVE programma Uk & Puk. Andere mogelijkheden om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren zijn bijvoorbeeld Kiki en Peuteractiviteitenweb. Voor meer informatie: www.kiki-s.nl en www.peuteractiviteitenweb.com.

8. Kindvolgsysteem: ZiKoVo

ZiKoVo is een kindvolgsysteem geschreven voor gastouders.

Door ieder half jaar even te gaan zitten en echt naar de kinderen te kijken krijg je een goed beeld van de ontwikkeling van een kind. Ook kun je vanuit deze observatie plannen maken om een kind extra te stimuleren in zijn/ haar ontwikkeling. Een leuke en makkelijke manier om de ontwikkeling van de gastkinderen te volgen.

Vraagouders en gastouder kunnen in overleg besluiten dit systeem te gaan gebruiken. Op You Tube kan via filmpjes bekeken worden hoe dit programma werkt. De ingevulde observaties kunnen een mooie aanleiding vormen om als gastouder met de ouders in gesprek te gaan over de ontwikkeling van hun kind.

9. Vermoeden kindermishandeling

De Wet Jeugdzorg geeft beroepskrachten werkzaam in de kinderopvang het recht om elk vermoeden van kindermishandeling te melden bij "Veilig thuis" (voorheen AMK; Advies & Meldpunt Kindermishandeling) T: 0800-2000; zelfs met een geheimhoudingsplicht. Voor deze melding hebben zij geen toestemming nodig van ouders of van het kind. Wij hanteren bij Hoera Gastouderopvang de Meldcode huiselijk geweld en grensoverschrijdend gedrag, bestemd voor alle beroepskrachten werkzaam in de branche Kinderopvang: kinderdagopvang, buitenschoolse opvang, peuterprogramma en gastouderopvang.

De Meldcode geeft via een stappenplan aan hoe te handelen wanneer er signalen zijn die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling. Daarnaast bevat deze meldcode een route hoe te handelen bij signalen van mogelijk geweld of een zedendelict door een collega. En een route hoe te handelen wanneer er sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

10. Ouderbetrokkenheid

Bij Hoera vinden we een goede afstemming met de vraagouders van groot belang. Dit gebeurt onder andere door de participatie in de oudercommissie. Een en ander is vastgelegd in het reglement van de ouderraad. (Zie ook "Oudercommissie".)

Ouders worden daarnaast door ons ook regelmatig per email op de hoogte gesteld van landelijke en organisatie ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op veranderingen t.a.v. beleidszaken. Daarnaast publiceren wij ook regelmatig nieuws op onze website; www.hoerakindercentra.nl.

Klachten

Wanneer een vraagouder ontevreden is over de samenwerkingsrelatie met de gastouder of Hoera, dan kan een ouder/verzorger een klacht indienen. Ook een oudercommissie kan op dezelfde wijze een klacht indienen. Deze klacht kan gemeld worden bij de gastouder maar een ouder/oudercommissie kan ook in gesprek gaan met de bemiddelingsmedewerker en zondig de manager van Hoera. Mocht de afhandeling niet naar tevredenheid verlopen, dan kan een ouder besluiten om gebruik te maken van de externe klachtenprocedure. Meer informatie hierover is te vinden onder het hoofdstuk "Klachtenregeling".

Oudercommissie

Het doel van de oudercommissie is ouders de gelegenheid te bieden om mee te praten en denken over belangrijke thema's rondom de opvang.

De oudercommissie geeft gevraagd en ongevraagd advies. Zoals bij het aanpassen van de werkwijze, veranderingen in het pedagogisch beleidsplan, activiteiten en over het cursusaanbod. Wij nodigen vraagouders van harte uit om hieraan deel te nemen; meldt u zich bij de bemiddelingsmedewerker als u interesse heeft.

11. Kwaliteitsborging

Hoera Gastouderopvang waarborgt de kwaliteit ondermeer door:

1. Selectie van gastouders en opvangomgeving op vooraf bepaalde criteria
2. Het hanteren van de wettelijke eisen omtrent groepsgrootte en groepssamenstelling
3. Continu proces van verbetering door:
  - verbeterpunten uit rapportages van de GGD
  - adviezen van Oudercommissie
  - korte klanttevredenheidsmetingen onder klanten over uiteenlopende onderwerpen
4. Informatie uitwisseling en communicatie: zorgvuldig van tevoren goede afspraken maken over alle belangrijke aspecten van de opvang zoals opvangtijden, pedagogische aanpak, dagritme, voeding, enz.
5. Deelnemen aan bijeenkomsten Branchevereniging Kinderopvang en de MO-groep.

12. Klachtenregeling

Tips en klachten

Wij vinden het erg belangrijk dat ouder en kind tevreden zijn over onze gastouderopvang, dienstverlening en kwaliteit. Wanneer dit om welke reden dan ook (tijdelijk) niet het geval is, laat ons dat dan tijdig weten. Wij kunnen dan met elkaar in gesprek gaan en op zoek naar eventuele oplossingen. Ook als u tips voor ons heeft horen we het graag! Wij streven naar een optimale dienstverlening en willen graag leren van eventuele aandachtspunten.

Wanneer u **als ouder(s)/verzorger(s) of als oudercommissie** toch een klacht heeft, meldt deze dan altijd eerst intern bij de bemiddelingsmedewerker. Er bestaat ook altijd de mogelijkheid om hierover in gesprek te gaan met de stafmedewerker gastouderopvang van Hoera. Zo nodig wordt de directeur van Hoera bij de bespreking betrokken.

Op onze website kunt u een klachtenformulier invullen, waarna er contact met u wordt opgenomen. Ook vind u hier onze volledige klachtenprocedure.

Geschillencommissie

Wanneer uw klacht niet tot een oplossing komt via het interne traject, dan kunt u het geschil, binnen 12 maanden nadat u het bij Hoera heeft ingediend, aanhangig maken bij de Geschillencommissie Kinderopvang en peuterspeelzalen. Aansluiting bij de **Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen** is vanaf 2016 verplicht gesteld voor alle houders van kinderopvang, peuterspeelzalen en gastouderbureaus. Zowel ouder(s)/verzorger(s) als oudercommissies kunnen gebruik maken van de Geschillencommissie en het hieraan verbonden Klachtenloket Kinderopvang. Het reglement van de geschillencommissie vindt u hier op onze website. Meer informatie is beschikbaar via www.degeschillencommissie.nl.

DEEL 2; PEDAGOGISCH BELEID

13. Waarom een Pedagogisch beleidsplan?

Het pedagogische beleidsplan geeft antwoord op vragen als: "Wat doen we met kinderen? Hoe doen we dat? En waarom doen we dat zo?". Het is belangrijk om te werken met een pedagogisch beleidsplan omdat het de gastouder richting en houvast geeft in de omgang met de kinderen. Ook kan het een bijdrage leveren aan de communicatie tussen gastouder en vraagouders.

In dit pedagogische beleidsplan worden de visie van Hoera Gastouderopvang en de daarbij behorende opvoedingsdoelen uitgewerkt. Het werkt als een leidraad en zal steeds kritisch bekeken en zonodig bijgesteld worden om zo een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van Hoera Gastouderopvang.

14. Algemene doelstelling en Pedagogische visie Hoera

Algemene doelstelling Hoera

Hoera Kindercentra en gastouderopvang biedt opvang aan kinderen vanaf 0 jaar tot aan het moment waarop zij naar de middelbare school gaan. Ieder kind, ongeacht nationaliteit, geloofsovertuiging, cultuur of achtergrond, van werkende of studerende ouders is welkom bij ons. Onder voorwaarden is ook opvang van kinderen met een lichte handicap mogelijk.

Pedagogische visie Hoera kindercentra en gastouderopvang

*Ieder kind is uniek en wordt gerespecteerd zoals het is;
We luisteren naar kinderen en sluiten aan bij hun ontwikkeling;
In de diversiteit van de kinderen zien we een uitdaging;
We bieden kinderen een veilige en vertrouwde omgeving.*

14.1 Pedagogisch visie en basisklimaat Hoera

Het is belangrijk dat kinderen zich in het gastgezin welkom, veilig en vertrouwd voelen. Als kinderen zich op hun gemak voelen dan geeft dit hen de ruimte om de wereld om zich heen te gaan verkennen en om op onderzoek uit te gaan.

Een goed pedagogisch klimaat wil zeggen dat er tijd en rust is om met elkaar fijne dingen te doen en dat ieder kind voldoende aandacht krijgt.

Het is belangrijk om kinderen niet op te jagen in hun ontwikkeling. We staan open voor kinderen en spelen in op hun ontwikkeling en tempo. We gaan uit van wat een kind nodig heeft: elk kind is uniek en wordt ook als zodanig benaderd. Zelfredzaamheid, respect en vertrouwen zijn daarbij sleutelwoorden.

Ook een prettige, veilige en gezonde/ hygienische omgeving dragen bij aan een positief pedagogisch klimaat. Er dienen voldoende mogelijkheden en keuzes te zijn om te spelen, te onderzoeken en te experimenteren, zodat ieder kind met plezier kan spelen en leren.

14.2 Pedagogische doelen en pedagogische middelen

A. Pedagogische doelen

We gaan uit van het "Democratisch opvoeden" (van Mischa de Winter, hoogleraar Pedagogiek).

Tegenwoordig gaat opvoeden veelal om het grootbrengen van je eigen kind. Er wordt veel individueel gedacht, bijvoorbeeld "hoe wordt mijn kind gelukkig" of "hoe ontwikkelt mijn kind zich het beste". Wat vergeten wordt is dat opvoeden te maken heeft met de samenleving. Opvoeden is namelijk je kind voorbereiden voor de volwassenheid en het bijbrengen van waarden en normen. Een kind leert tegenwoordig in veel mindere mate hoe het zich aanpast aan de behoefte van een ander. Mischa de Winter pleit voor een opvoeding, waarin kinderen zowel steun wordt geboden als grenzen worden gesteld; deze twee dimensies moeten in balans zijn. Een ouder stelt grenzen en is consequent hierin. Daarnaast ziet een ouder erop toe dat kinderen de grenzen verkennen, maar niet overschrijden. Daarbinnen moeten kinderen alle ruimte en steun van hun ouders krijgen om te experimenteren en zelf het leven en het samenleven te ontdekken. Het is belangrijk dat ook andere opvoeders, zoals de gastouder, hun steentje hierin bijdragen. Dit "Democratisch opvoeden" wordt uitgewerkt in de **vier opvoedingsdoelen** van Marianne Riksen-Walraven, die gelden voor alle kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 12 jaar en worden hier verder uitgelegd:

1. Emotionele veiligheid bieden

Met veiligheid wordt bedoeld: een stabiele basis, waar kinderen kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Vanuit die basis kunnen kinderen op verkenning uitgaan. Het gevoel van veiligheid ontstaat door de aanwezigheid van vaste en sensitieve verzorgers; de beschikbaarheid van sensitief reagerende opvoeders in de eerste levensjaren blijkt bevorderlijk voor de veerkracht van kinderen, ook op langere termijn. Maar ook door de inrichting van de omgeving die kan bijdragen aan een gevoel van geborgenheid (denk aan akoestiek, licht, kleur en indeling van ruimte). En door de eventuele aanwezigheid van bekende leeftijdsgenoten; met hen kunnen kinderen verbondenheid en sociale verantwoordelijkheid ontwikkelen.

2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties;

Met het begrip persoonlijke competentie worden persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit bedoeld. Het gaat erom dat kinderen de kans krijgen om kennis en vaardigheden op te doen en persoonskenmerken te ontwikkelen die belangrijk zijn om goed te kunnen functioneren, bijvoorbeeld het vermogen om zelf problemen op te lossen, creativiteit etc. Door zelf iets te kunnen ondernemen en daarbij positieve ervaringen op te doen, ontwikkelen kinderen persoonlijke competentie.

3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties;

Sociale competentie wil zeggen de kennis en vaardigheden die belangrijk zijn in het omgaan met anderen. Door contacten met andere kinderen en volwassenen leren kinderen om te communiceren, relaties aan te gaan, zich te verplaatsen in anderen, samen te werken, conflicten op te lossen, etc.

4. De kans tot eigen maken van waarden en normen, de 'cultuur' van een samenleving.

Om goed te kunnen functioneren in de samenleving waarvan kinderen deel uitmaken, moeten ze zich de regels, normen en waarden van die samenleving eigen maken. Gastouderopvang biedt een bredere samenleving dan het gezin. Kinderen komen in aanraking met andere aspecten van de cultuur en de diversiteit die onze samenleving kenmerkt. Ze leren naast de regels van het gastgezin ook waarden en normen, bijvoorbeeld respect voor elkaar en voor de omgeving.

B. Pedagogische middelen

Om de opvoedingsdoelen te bereiken gebruiken we de volgende middelen:

15. **de interactie tussen kind en gastouder**; de relatie met volwassenen is heel belangrijk voor het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen. Kinderen zijn van nature gericht op mensen in hun omgeving.
16. **de fysieke omgeving**; de inrichting van de binnen- en buitenruimte bepaalt voor een belangrijk deel of kinderen veilig en ongestoord kunnen spelen.
17. **het activiteiten aanbod**; jonge kinderen ontwikkelen zich vooral door middel van spel. Vrij spel is een hoofdonderdeel van het dagprogramma, maar ook deelnemen aan de dagelijkse bezigheden en rituelen in het gastgezin zijn activiteiten waar kinderen plezier aan kunnen ontleen en van kunnen leren.
18. **het spel materiaal**; spel materiaal kan kinderen stimuleren en uitdagen. In het gastgezin zijn voldoende spelmaterialen aanwezig. De gastouder biedt materialen aan die passen bij de ontwikkelingsfase van het kind.

14.3. Pedagogische visie Hoera in de praktijk

A. Emotionele veiligheid bieden

A1: Emotionele veiligheid- de interactie gastouder en kind

De vertrouwensband met een vaste gastouder is onmisbaar. Vaste rituelen, ritme, structuur en regels zorgen ervoor dat kinderen zich zeker voelen. Als er sprake is van een veilige basis durven kinderen alles om zich heen te ontdekken.

Persoonlijk contact met een gastouder in de vertrouwde huiselijke omgeving dragen bij tot het verkrijgen van een veilig gevoel. Kinderen gaan vanuit dat veilige gevoel de omgeving verkennen en zich ontwikkelen.

Hoe kan de gastouder werken aan de vertrouwensband met het kind?

- De gastouder is "sensitief" in haar handelen.
- Samen plezier hebben, grapjes maken, samen stoeien, etc.
- Naar het kind toelopen, door de knieën gaan, oogcontact maken, het kind bij je nemen.
- Het kind positief bevestigen en aanmoedigen, bijvoorbeeld "dat kun je goed".
- Het verzorgingsmoment als contactmoment gebruiken.
- Uitleggen wat je gaat doen voor je handelt, bijvoorbeeld "Ik ga nu je mondje poetsen" of "We gaan aan tafel".
- De gastouder bevestigt het kind, bijvoorbeeld verwoorden: "Dat heb je goed gedaan".
- Reageren op verbale /non verbale signalen: "Wil jij graag met dat autootje spelen"?
- Tijd en ruimte geven voor initiatief: "Doe maar, dat kun jij wel".
- Aansluiten op humor en gedrag: "Wat kun jij leuke grapjes maken".
- Elk kind is uniek: rekeninghoudend met karaktereigenschappen het kind de ruimte geven om te ontwikkelen. In de diversiteit van kinderen zien wij een uitdaging.
- Uitgaan van wat een kind zelf al kan en dat stimuleren en ondersteunen.
- Een kind leren dat het verantwoordelijk is voor z'n eigen gedrag.
- Een kind leren dat hij met anderen samenleeft (socialisatie) en rekening met elkaar dient te houden.

In haar communicatie met een kind zal de gastouder:

- Actief luisteren: oogcontact maken, voor een kind gaan zitten, herhalen, bevestigen.
- Kinderen uitnodigen om iets te zeggen, maar ook "stille" kinderen respecteren.
- Eén op één gesprekje voeren met een kind, terwijl je tijd hebt voor elkaar.
- Niet op gebiedende of verbiedende toon met 'n kind praten: "Dat mag niet/ kom hier!"
- De voertaal is Nederlands, dialectgebruik kan in alle gevallen dat het logisch is (bijvoorbeeld het kind spreekt dialect).

Hoe organiseert de gastouder de dagelijkse gang van zaken rond een kind?

- De gastouder geeft de structuur aan van de dag. Zij bepaalt uiteindelijk wat er gebeurt.
- Een kind mag zich afzonderen, het hoeft niet altijd aan alles deel te nemen (respect voor de autonomie van het kind)
- Initiatieven van het kind worden gestimuleerd en positief bekrachtigd.
- De manier van afscheid nemen, binnenkomen, naar bed gaan respecteren. Er wordt zoveel mogelijk uitgegaan van het kind.

- Kennis hebben van en aansluiten op eigenaardigheden en wensen van een kind. Extreme dingen in overleg met ouders ombuigen.
- Humeur inschatten, in meegaan totdat de sfeer of de eigen grenzen bereikt zijn. Dan maatregelen nemen zoals negeren, ombuigen/ afleiden of straffen, bijvoorbeeld ga maar op het stoeltje zitten.
- Inzicht hebben in de ontwikkelingsfase van het kind. Geen onmogelijke verwachtingen hebben van een kind.

A2: Emotionele veiligheid- de fysieke omgeving

Welke eisen stel je aan de ruimte:

- De leefruimte is een vaste, bekende plek voor het kind. Dit geldt ook zoveel mogelijk voor de slaapkamer.
- Het aanwezige materiaal daagt het kind uit om te spelen.
- Waar het kind niet aan mag komen staat niet binnen handbereik.
- "Warm en eigen": gelegenheid om te snoezelen met het kind. Sfeer maken en gezelligheid creëren.
- De ruimtes waar het kind komt moeten veilig zijn.
- Buiten mogen spannende, uitdagende dingen zijn waar kinderen onder begeleiding, verantwoord mee in aanraking leren komen.
- Er is een afwisseling tussen actieve momenten en rustigere momenten.
- Kleinere kinderen kunnen ongestoord op de grond spelen of in de box.
- Knutselwerkjes worden getoond en worden mee naar huis gegeven.
- Er valt voldoende daglicht naar binnen je kunt er naar buiten kijken.
- Elke dag gaan we naar buiten. Dagelijks worden de ruimtes gelucht.
- In de leefruimte is er geborgenheid. De buitenruimte nodigt uit tot ontdekken, rennen en bewegen.

A3: Emotionele veiligheid- activiteiten

Op welke manier geeft een gastouder steun aan een kind tijdens activiteiten?

- Ze maakt de activiteit aantrekkelijk, zodat het kind wordt uitgedaagd.
- Een kind hoeft niet altijd aan alle (creatieve) activiteiten mee te doen.
- Een kind doet wel mee aan de eet- en verzorg momenten.
- Ze biedt spel en activiteiten aan die passen bij de leeftijd van het kind. Het kind voelt zich hierdoor veilig en vertrouwd.
- De gastouder troost en helpt waar nodig is.
- De gastouder kan goed inschatten of ze iets moet uitleggen of dat het kind het zelf kan.
- De gastouder brengt af en toe een element in waardoor het spel uitdagend en vernieuwend blijft. Herhaling combineren met uitdaging.
- Herkenningspunten voor een kind in een dag, een maand, een jaar.
- Er kan aandacht besteed worden aan de seizoenen, verjaardagen, feestdagen.

A4: Emotionele veiligheid- spelmateriaal

Hoe leren kinderen met spelmateriaal om te gaan?

- Kinderen kunnen en mogen zelf kiezen waar ze mee willen spelen.
- Kinderen ruimen zelf mee op
- De gastouder begeleidt de keuze, zij laat een kind kiezen uit bijvoorbeeld 3 dingen.
- Speelgoed aanbieden dat bij de ontwikkelingsfase van het kind past.
- Een gastouder leert een kind waar het speelgoed voor is.
- Ze stimuleert het kind om met afwisselend speelgoed te spelen.
- De gastouder weet waar het kind goed in is en vaak mee speelt. Biedt dit aan, maar brengt ook andere elementen in het spel.

B. Gelegenheid bieden tot ontwikkelen van persoonlijke competentie

B1: Persoonlijke competentie- interactie tussen gastouder en kind

Op welke manier stimuleert en helpt de gastouder een kind?

- Door een omgeving te creëren waarin het kind zich veilig en op zijn gemak voelt.
- De gastouder stimuleert het ontdekken en verleggen van grenzen en daagt het kind daarbij uit.
- Positief gedrag benoemen en compliment geven. Kind zelfvertrouwen geven, dat het ook fouten mag maken. Het kind op het verkeerde gedrag aanspreken; niet "Jij bent stout", maar "Wat jij doet vind ik niet fijn".
- Belonen, prijzen, complimenteren.
- Inspelen op grapjes, humor, "gek-doen" of stout-zijn" van een kind.
- Ingaan op initiatieven van een kind.
- Oefenen, bevestigen, steunen, troosten, helpen, begeleiden, inleven, stimuleren, etc.
- Alert zijn dat je op een positieve manier en toon iets zegt.
- Helpen bij het ontdekken van eigen vaardigheden.
- Duidelijkheid geven door grenzen te stellen.

B2: Persoonlijke competentie- de fysieke omgeving

Hoe stimuleer je dat een kind gebruik maakt van de ruimte?

- Gelegenheid bieden voor eigen initiatief: een kind mag zelf bepalen waar het mee speelt. De keuze respecteren van het kind.
- Evenwicht bieden tussen veiligheid en uitdaging.
- Vertrouwde en bekende sfeer, herkenbare indeling van de ruimte.
- Mogelijkheden die aansluiten bij leeftijd, ontwikkelingsstadium van een kind.
- Duidelijke afspraken over gedragsregels binnen en buiten.
- Plaatsje/ hoekje om even alleen te zijn.
- Gepaste muziek op het juiste moment.

B3: Persoonlijke competentie- activiteiten

Hoe kunnen activiteiten aansluiten op persoonlijke competenties van een kind?

- Een gevarieerd aanbod van activiteiten en afwisseling van gestructureerde activiteiten en vrij spel.
- Kansen voor individuele leermomenten: een kind nieuwe materialen aanbieden.
- Kansen voor zelfoverwinning, voor zelfstandigheid en zelfredzaamheid: kind overwint de angst voor een glijbaan, zelf de jas ophangen, etc.
- Uitdagen, activiteiten aanbieden waardoor het kind 't gevoel krijgt, ik ben hier goed in.
- Activiteiten aanbieden die bij ontwikkeling van het kind past; succeservaringen.
- Structuur op een dag (wanneer spelen, eten, slapen) geeft veiligheid aan een kind. Veiligheid maakt de stap nemen naar zelfontwikkeling gemakkelijker.
- Specifieke activiteiten die vaardigheden op specifieke gebieden versterken.
- Aanbieden van seizoensgerichte /thema gerichte activiteiten.

B4: Persoonlijke competentie- spelmateriaal

Hoe sluit het materiaal aan op het individuele kind?

- Het stimuleert persoonlijkheidskenmerken als zelfvertrouwen, interesse, initiatief.
- Het maakt emoties los van plezier, verrassing, verwondering, on-/geduld, teleurstelling, verdriet, etc.
- Het past bij de leeftijd, ontwikkelingsfase en mogelijkheden van een kind.
- Het bevordert zelfstandigheid en zelfredzaamheid.
- Het is veilig en voldoet aan de wettelijke veiligheidseisen.

Op welke manier kan spelmateriaal aanzetten tot spel en exploratie?

- Spelmateriaal moet spannend, uitdagend en interessant zijn maar moet ook vertrouwd zijn en moet herhaling bieden.
- Spelmateriaal moet prikkelen, bijvoorbeeld kleur en geluid.
- Spelmateriaal stimuleert momenten van overleg en communicatie.
- Spelmateriaal zet aan tot ontdekken, tot grenzen verkennen en overwinnen, exploratie.

Wat zijn de afspraken over het omgaan met spelmateriaal?

- Afspraken over het moment en de manier van kiezen, gebruik, opruimen.
- Gedragsregels over gebruik van het spelmateriaal.

C. Gelegenheid bieden tot ontwikkelen van sociale competentie

C1: Sociale competentie- interactie van gastouder met kind

Op welke wijze geeft een gastouder invulling aan het contact met het kind?

- Het opbouwen van een (hechte) relatie met het kind.
- Het organiseren van specifieke activiteiten.
- Natuurlijke gezagsrelatie tussen gastouder en kind.
- Het kind stimuleren om z'n mening te geven, het bevorderen van weerbaarheid.
- De gastouder beschikt over het vermogen om zich in te leven in het kind.
- Het stimuleren van samenwerken, samen delen, samen dingen ervaren.

C2: Sociale competentie- fysieke omgeving

Welke kansen biedt de ruimte voor gezamenlijke en gevarieerde belevingen?

- Afwisseling tussen rustige plekken en actieplekken.
- Een ruimte of een plek die uitdaagt tot rennen, klimmen, verkleden, etc.
- Er zijn materialen aanwezig waar kinderen kennis kunnen maken met elementen als nat-droog, zacht-hard, hoog-laag, etc.

Hoe wordt er gewerkt aan het omgaan met veilige en onveilige (spel)situaties?

- Heldere en begrijpelijke afspraken en instructies.
- Verwoorden van mogelijke risico's.
- Napraten over gevaarlijke situaties.

C3: Sociale competentie- activiteiten

Hoe kunnen activiteiten bijdragen aan het ontwikkelen van sociale competentie?

- Afwisseling tussen momenten waar kinderen individueel spelen, kunnen helpen, er samen gespeeld wordt, rekening houdend met de nodige variatie en flexibiliteit.
- Thema's, actualiteiten of speciale activiteiten gebruiken.
- Variatie in het aanbod van activiteiten.
- Stimuleren tot samen spelen, praten, luisteren, helpen, werken.
- Ervaring opdoen met moeten delen, wachten op, rekening houden met anderen.
- Gelegenheid bieden om kwaliteiten te tonen en te ervaren; eerste, snelste, laatste, beste, vooraan, achteraan, etc.
- Momenten en plaatsen om ervaringen op te doen met een actuele gebeurtenis o.a. sinterklaas.
- Omgaan met emoties in situaties van plezier, grapjes, frustratie, conflict, boosheid, verdriet, teleurstelling, etc.

C4: Sociale competentie- spelmateriaal

Welk spelmateriaal kan bijdragen aan het ontwikkelen van sociale competentie?

- Materiaal dat geschikt is voor individueel en samenspel.
- Materiaal dat uitnodigt tot rollenspel.
- Aanbod van uitdagend, grensverleggend en ontwikkelingsgericht materiaal.
- Materiaal dat leidt tot het gezamenlijk ervaren van plezier, succes, teleurstelling, verliezen, winnen.
- Diversiteit door materiaal naar leeftijd, sekse, sociale en culturele achtergrond.

D. De kans tot eigen maken van waarden en normen, 'cultuur'.

Belangrijke normen en waarden van de ouders en het gastoudergezin moeten op elkaar zijn afgestemd.

Bijvoorbeeld op het gebied van godsdienst, omgaan met vriendschappen en conflicten, taalgebruik, respect hebben voor elkaar en elkaars spullen en verantwoordelijkheid leren nemen. Het is goed om elkaars opvattingen te kennen en te bespreken hoe daar mee zal worden omgegaan tijdens de opvang.

Sommige zaken zullen er bij de gastouder anders aan toe gaan als bij de ouders thuis.

Dit hoeft geen problemen op te leveren. Hierdoor kunnen kinderen zien dat er verschillen

zijn en kunnen ze hiermee leren omgaan. Dit kan een aanvulling zijn op de thuissituatie en zelfs een verrijking. Respect voor elkaars mening en wederzijds vertrouwen spelen hierbij ook een belangrijke rol.

D1: Waarden, normen en cultuur- interactie van gastouder met kind

De gastouder geeft het goede voorbeeld waar het gaat om:

- omgangsvormen: elkaar vriendelijk en met de naam aanspreken, elkaar aankijken, elkaar uit laten praten.
- afspraken tijdens maaltijden; op elkaar wachten; niet spelen met eten, korstjes opeten; bord leeg eten; eerst boterham met vlees of kaas en daarna met zoet.
- spelmomenten; regels en afspraken tijdens het spelen; samen opruimen.
- kind leren omgaan met hygiëne, handjes wassen na toiletbezoek.
- onenigheid: tonen van wederzijds respect en elkaar geen pijn doen. Het weer goed maken, sorry zeggen.

Wat is de aanpak als een kind zich niet aan gemaakte afspraken houdt?

- **Wees** niet boos, **doe** boos. Een kind **is** niet stout, het **doet** stout.
- Een positieve benadering is altijd het uitgangspunt. Afspraken nogmaals duidelijk benoemen. Geef ook de kans om het goede gedrag te laten zien.
- Er wordt nooit fysiek gestraft. Ook een 'opvoedkundige tik' wordt bij een gastouder niet getolereerd.
- Een kind apart zetten kan wel maar dan altijd op een plek waar toezicht is, echter nooit te lang (niet meer dan enkele minuten); "straf" is eindig.
- Een kind kan een gastouder net als een ouder, boos maken. Wanneer de emoties mogelijk (te) hoog oplopen, onderken dit dan en roep de hulp in van je bemiddelingsmedewerkster. Door te overleggen kun je tot een plan van aanpak komen.
- Het is niet nodig te belonen met behulp van eten of snoep. Een kind heeft genoeg aan een compliment, aai over de bol of knuffel.

Hoe kun je ervoor zorgen dat er respect en waardering is voor verschillen?

- Aandacht besteden aan rituelen, feesten, gedenkdagen bij een religie of cultuur.
- Gesprekjes voeren, waardoor je open staat voor elkaar en elkaar kunt begrijpen.

Welke eisen worden gesteld aan communicatie tussen gastouder en kind?

- Samen met kinderen praten, afwisselen van beurt geven en nemen.
- Oriëntatie op elkaar, oogcontact maken, elkaar laten uitpraten.
- Juiste woordkeuze.
- Taalkeuze: denk aan Nederlands en dialect.
- Non-verbale communicatie.

D2: Normen, waarden en cultuur- de fysieke omgeving

Hoe kun je ervoor zorgen dat de ruimte leefbaar en aangenaam is voor iedereen?

- Afspreken wat wel/ niet mag.
- Afspraken over gezamenlijke verantwoordelijkheid voor bijvoorbeeld opruimen.
- Afspraken over wta mag in de ruimte; geluid (niet schreeuwen) gedrag (niet rennen).
- Eventueel foto's of vertrouwde spullen van thuis.

D3: Normen, waarden en cultuur- Activiteiten

Met activiteiten kun je waarden en normen dichterbij kinderen brengen:

- Aansluiten bij de gebeurtenissen in het gezin en de omgeving.
- Samen delen en elkaar helpen.
- Jaar-activiteitenkalender met aandacht voor culturele vieringen en rituelen.
- Naar plaatsen gaan waar kinderen kennismaken met andere waarden en normen, bijvoorbeeld op bezoek bij bibliotheek, verzorgingstehuis, Turkse supermarkt, etc.

D4: Normen, waarde en cultuur- Spelmateriaal

Ook in spelmateriaal kunnen normen, waarden en cultuur tot uitdrukking komen:

- Materiaal dat wegwijs maakt in het alledaagse leven, zoals keukenattributen om te "koken", verkleedkleden om rollen te oefenen.

- Materiaal dat diversiteit weergeeft, bijvoorbeeld een pop met een andere huidskleur, spullen uit wereldwinkel, boeken met verhalen uit andere culturen, etc.

14.4. Stimulering van de ontwikkelingsgebieden

Elk kind heeft zijn eigen ontwikkelingstempo; elk kind is uniek.

De gastouder besteedt op persoonlijke wijze aandacht aan de ontwikkeling van het kind. Veel gebeurt spontaan en intuïtief. Maar aan sommige zaken moet meer of speciale aandacht worden besteed. De gastouder begeleidt, stimuleert en volgt het kind in zijn ontwikkeling. Ook signaleert de gastouder bepaalde aspecten van de ontwikkeling. Op verzoek van de ouders heeft de gastouder ook een sturende functie.

Een gastouder volgt en stimuleert een kind op de volgende ontwikkelingsgebieden:

Fijne Motoriek: Puzzelen, verven, kleuren, plakken, rijgen, knippen, pincet/suikertang, open en dichtmaken van deksels, scheuren, hamertje tik, 1^e schrijf en tekenoefeningen met potlood, knopen en ritsen dichtmaken.

Grove Motoriek: Springen, gooien en vangen, fietsen, steppen, bouwen, lopen, klimmen en klauteren, rennen, rollen.

Sensitief (zintuigen): ruw en glad materiaal, spel materiaal voor gehoor (geluidskokers, instrument, rammelaar), reukzakjes, proeven van verschillende smaken, voelen van zand, water, steen, verschillende stofstructuren, warm en koud.

Taal- en rekenontwikkeling: voorlezen, luisteren naar een verhaal, kind laten vertellen wat het heeft meegemaakt, benoemen van voorwerpen, materialen, dieren, namen van anderen leren, liedjes, rijmpjes en versjes oefenen, plaatjes kijken en benoemen, begrippen groot/ klein, hoog/ laag, dik/ dun, meer/ minder.

Creatieve vorming: bewegen/ dansen, toneel, imitatiespel (poppenhoek), luisteren naar muziek of muziek maken, zingen, kleien, verven, tekenen, plakken.

15. Adresgegevens Hoera Gastouderopvang

Kerkstraat 32
5981 CG Panningen
www.hoerakindercentra.nl

Servicepunt Hoera

T: 358 97 97
E: info@hoerakindercentra.nl

Bemiddelingsmedewerkers Hoera Gastouderopvang

Elke Janssen
Marian Huys